

OBEČNÍ
KNIHOVNA
RATÍŠKOVICE

Obecní knihovna Ratíškovice, Školní 321, 696 02 Ratíškovice

ZPRÁVA O ČINNOSTI ZA ROK 2013

1. Základní charakteristika knihovny

Název: Obecní knihovna Ratíškovice

Školní 321

696 02 Ratíškovice

Zřizovatel knihovny: Obec Ratíškovice

U Radnice 1300

696 02 Ratíškovice

IČ: 00 28 52 41

Právní forma: organizační složka obce

Evidenční číslo knihovny: 5263/2003

Tel.: 518 367 248

Email: knihovna.ratiskovice@tiscali.cz

www.ratiskovice.knihovna.cz

Knihovnice: Ing. Marie Škorpíková

2. Úvod

V roce 2013 jsme měli všechny rekonstrukční práce za sebou a tak jsme mohli plně využívat nové prostory nejen dole v knihovně, ale také nahoře v přednáškovém sále. Ten se stal nedílnou a hojně využívanou součástí knihovny. V době, kdy píšu tuto zprávu, byl pořízen za podpory Jihomoravského kraje schodolez, který umožní i našim hendikepovaným občanům účastnit se akcí pořádaných v prvním poschodí. Po celé období modernizace knihovny v letech 2008 -2012 jsme si přáli vytvořit knihovnu oblíbenou a užitečnou pro naši obec, pro rodiny, pro všechny obyvatele i návštěvníky. Již při rekonstrukci sociálního zařízení bylo na hendikepované pamatováno i v prvním poschodí. Na původně zamýšlenou plošinu dotační tituly nedosáhly. Schodolez není určitě to nejkomfortnější řešení, ale je to řešení cenově dostupné, které běžně vozíčkáři využívají. Nyní můžeme s radostí konstatovat, že naše knihovna bude opravdu pro všechny návštěvníky včetně hendikepovaných.

Naše knihovna určitě urazila kus cesty, přesto jsme si vědomi toho, že je pořád prostor, kam jí posunout. Přejeme si, aby všichni naši návštěvníci knihovnu vnímali nejen jako dobrou půjčovnu knih, ale aby k nám se stejnou samozřejmostí přicházeli za kulturou, vzděláním, informacemi či trávit svůj volný čas.

Snad máme tímto směrem nakročeno, vždyť v roce 2013 v naší knihovně proběhlo 43 vzdělávacích a 23 kulturních akcí, počet registrovaných čtenářů má i nadále rostoucí tendenci. Trošku neskromně si dovoluji říct, že naše knihovna postupně vyrůstá v úspěšnou, stabilní a nepostradatelnou instituci v naší obci.

Marie Škorpíková, knihovnice

3. Statistické ukazatele

3.1 Knihovní fond

Ke konci roku 2013 představoval stav knihovního fondu 10 471 titulů, což je o 907 méně, než v roce předcházejícím. Vysvětlení je následující.

V květnu 2013 proběhla v naší knihovně revize knihovního fondu, která dle knihovního zákona č. 257/2001 Sb. a prováděcí vyhlášky č. 88/2002 musí být provedena jednou za pět let. Revize proběhla pomocí revizního programu automatizovaného systému Clavius. Některé z chybějících dokumentů byly dodatečně nalezeny, konečný počet chybějících titulů představoval 42 knih, což je akceptující. Účelem revize není jenom porovnání skutečného stavu se stavem evidence a výpůjček, ale je to také příležitost pro obsahovou prověrku knihovního fondu a jeho aktualizaci. Té jsme využili a bylo odepsáno celkem 1449 titulů z důvodu neaktuálnosti nebo opotřebovanosti. Ty byly následně nabídnuty čtenářům k odkoupení za symbolickou cenu 5 Kč.

V naší knihovně chceme disponovat kvalitním knihovním fondem a ten není závislý ani tak na jeho velikosti, jako na jeho obsahu a aktuálnosti. Snažíme se, aby ve fondu byly zastoupeny všechny druhy a typy dokumentů tak, aby vyhovovaly potřebám a požadavkům všech našich uživatelů. Důraz klademe na regionální literaturu.

V roce 2013 byl fond doplněn o 542 titulů, z rozpočtu obce ve výši 59 764 Kč bylo pořízeno 351 knih, z dotací 86 odborných titulů se zaměřením podle tématu dotace, 80 knih jsme obdrželi darem od svých čtenářů a z dotačního programu Česká knihovna jsme získali 25 nekomerčních titulů.

Konkrétnější rozpis doplnění knihovního fondu najdete v tabulce:

Stav knihovního fondu k 31. 12. 2012	11 378
Počet pořízených titulů v r. 2013 celkem	542
z toho: z rozpočtu obce (50 000 Kč + převod z Knihovny roku 2012 ve výši 9 764 Kč)	351
z dotace Třídíme s elektrowinem (5 000 Kč)	23
z dotace Ratíškovice objektivem objektivně (5 000 Kč)	13
z dotace JmK Babičko, i ty s námi pojď do knihovny (15 000 Kč)	50
z dotace Česká knihovna (zdarma)	25
Dary od čtenářů	80
Počet odepsaných titulů	1 449
Stav KF ke konci roku 2013	10 471

Knihy zakoupené v rámci dotací identifikujeme samolepkami. Některé přikládám k nahlédnutí.

Periodik odebírá knihovna 13, v roce 2013 jsme nabídku rozšířili o týdeník Respekt. Celkové náklady na pořízení činily 7 875 Kč.

Výčet: Domov, Epoque, History revue, Koktejl, Malovaný kraj, Mateřídouška, National geographic, Respekt, Tina, Vinař sadař, Vinařský obzor, Zahrádkář, darem dostáváme Květy.

Prodej knih vyřazených po revizi

3.2 Uživatelé

K 31. 12 2013 bylo v naší knihovně zaregistrováno 498 čtenářů, což představuje 12,2 % z celkového počtu obyvatel Ratíškovic. Děti do 15 let se přihlásilo 158, to je 31,7 % ze všech čtenářů.

Počet uživatelů naší knihovny má stále rostoucí tendenci, což bych chtěla dokladovat časovou řadou od roku 2008, kdy naše knihovna začala být vedena jako profesionální (hlavním kritériem pro určení profesionality knihovny je minimální půjčovní doba 15 hodin).

Rok	Registrovaní čtenáři	z toho do 15 let	Návštěvníci celkem
2008	291	123	4 002
2009	276	111	5 044
2010	323	124	5 221
2011	413	155	6 157
2012	459	186	8 331
2013	498	158	9 246

Porovnáme-li údaje roku 2008 s rokem 2013, zjistíme, že naše knihovna se stále více dostává do podvědomí obyvatel Ratíškovic. Nárůst registrovaných čtenářů je o 71 %, čtenářů do 15 let o 29 % a návštěvníků je více jak dvakrát tolik, nárůst o 131 %. Nejmarkantnější nárůst čtenářů je evidentní v roce 2011, kdy jsme otevřeli nově zrekonstruovanou knihovnu.

Co všechno se skrývá pod pojmem „návštěvník“? Jsou to především návštěvy čtenářů, těch bylo v roce 2013 celkem 3 746, bezplatného internetu využilo 2 852 uživatelů, kulturní a vzdělávací akce navštívilo 2 041 osob. Přičteme-li k počtu návštěvníků ještě návštěvy virtuální v počtu 607, dosáhneme ve výsledku úctyhodného počtu 9 246 osob, které prošly v roce 2013 do knihovny dveřmi či „po drátu“.

3.3 Výpůjčky

I když nám zřetelně narostl počet čtenářů, v počtu výpůjček se tento fakt neodrazil. Jestliže v prvních letech sledované časové řady si jeden čtenář průměrně za rok půjčil cca třicet titulů, v posledních letech to bylo něco přes dvacet. Z časové řady bych vyloučila rok 2011, kdy nízké číslo je jednoznačně dáno dvouměsíční uzavírkou knihovny kvůli rekonstrukci. O důvodech sestupující tendence se můžeme jenom dohadovat. Potvrzuje se všeobecné mínění, že čtenáři, kteří dříve hltali jednu knihu za druhou si dnes také občas sednou k počítači? Nebo mají stále méně času kvůli pracovnímu vytížení? Nebo si již osvojili čtení elektronických knih a využívání elektronických čteček? Asi platí vše a jistě i jiné důvody. Ale myslím si, že nejde o žádný alarmující stav, vždyť počet přihlášených čtenářů je každý rok o něco vyšší a jestli přečtou o něco méně knih, není až tak podstatné.

Na konkrétní čísla nahlédněte do následující tabulky.

Rok	Naučná pro dospělé	Beletrie pro dospělé	Naučná pro děti a mládež	Beletrie pro děti a mládež	Periodika	Výpůjčky celkem	Průměr na 1 čtenáře za rok
2008	2 161	4 236	636	1 773	790	8 806	30,3
2009	1 764	3 387	494	1 412	574	7 631	27,7
2010	879	5 436	348	2 040	554	9 250	28,6
2011	559	4 687	223	2 079	587	8 135	19,7
2012	799	6 422	310	2 918	785	11 234	24,5
2013	903	6 913	277	2 668	608	11 369	22,8

3.4 Elektronické služby knihovny

Mezi standartní elektronické služby patří webové stránky knihovny, jejichž nedílnou součástí je elektronický katalog. Pro webové stránky knihovny využíváme předchystanou šablonu systému Webnode, stránky byly spuštěny začátkem roku 2011 současně s otevřením nově zmodernizovaných prostor.

Rok	Počet návštěv webové stránky	Počet vstupů do elektron. katalogu přímo z knihovny	Počet vstupů do elektron. katalogu z prostoru mimo knihovnu	Počet dotazů
2011	7 333	239	186	3 015
2012	25 603	476	337	5 745
2013	32 502	548	521	7 560

Vidíme, jak rychle uživatelé naší knihovny pochopili, že veškeré informace o knihovně můžou získat snadno a rychle na webových stránkách z pohodlí domova. Nejde jenom o otvírací dobu, akce, ale také o přehled a dostupnost dokumentů.

3.5. Shrnutá statistika

Na závěr kapitoly o statistice uvádím souhrnnou přehlednou tabulku.

Rok	Knihov. fond	Počet čtenářů	Z toho do 15 let	% z počtu obyvatel	Počet návštěv	Výpůjčky celkem	Přírůstky knih	Úbytky
2008	10 580	291	123	7	4 002	8 806	382	839
2009	10 685	276	111	7	5 044	7 631	242	137
2010	11 090	323	124	8	5 579	9 250	405	-
2011	10 859	413	155	10	6 157	8 135	353	584
2012	11 378	459	186	11	8 331	11 234	519	-
2013	10 471	498	158	12	9 246	11 369	542	1 449

A ještě několik zajímavostí:

- Nejpilnějším čtenářem si vypůjčil za rok 134 knih.
- Čtenáři si přes on-line katalog zarezervovali 90 knih.
- Nejžádanější knihy pro dospělé: Tajemství císařovy milenky od naší Nadi Horákové a Srdce v temnotách od Táni Keleové-Vasilkové.
- Nejžádanější knihy pro děti a mládež: Deník malého poseroutky od Kinney Jeffe a Spolek holek lékorek od Schröder Patricie.
- Nejžádanější periodika: Tina a Domov.
- Bylo vyřízeno 28 meziknihovních výpůjček.

4. Činnost knihovny

Již z úvodu této zprávy o činnosti je patrné, že naše knihovna pochopila, že nemůžeme ustrnout na zastaralém pojetí knihovny - knihovna rovná se půjčovna knih. Máme-li knihovnu s moderním a přívětivým interiérem, chceme jí patřičně využít i k jiným aktivitám. V roce 2013 proběhlo v knihovně 43 vzdělávacích a 23 kulturních akcí.

4.1. Vzdělávací akce

Zde je výčet v chronologickém pořadí:

18. 1.	Knihovnická lekce 5. třída	27 návštěvníků
24. 1.	Knihovnická lekce 4. třída	24
30. 1.	Maminko, tatínku, pojďme do knihovny	21
6. 2.	Knihovnické lekce 3. A + 3. B	41

Instruktaž „Čtení pomáhá“ + návštěva výstav „Setkání v pekle“ a „Překonej stěnu smrti“ s filmem

20. 2.	6. A + 6. B	59
21. 2.	7. A + 7. B	54
22. 2.	5. B	19
25. 2.	9. A + 9. B	28
28. 2.	8. A	26
27. 2.	Maminko, tatínku, pojďme do knihovny	28
1. 3.	Počítačový kurz pro seniory	7
5. 3.	Trénování paměti	24
8. 3.	Počítačový kurz pro seniory	7
12. 3.	Trénování paměti	21
13. 3.	„Poprvé do knihovny“ 1. A + 1. B	37
15. 3.	Počítačový kurz pro seniory	7
19. 3.	Trénování paměti	21
20. 3.	Knihovnické lekce pro obě MŠ	98
27. 3.	Maminko, tatínku, pojďme do knihovny	18
5. 4.	Noc s Andersenem	25
15. 4.	Motivační hry s nakladatelstvím Thovt	
	1. A + 1. B	47

2. A	29
3. A + 3. B	43
4. A + 4. B	44
6. 5. Setkání ratíškovských spolků	12
24. 5. 5. B - čteme společně	19
18. 6. 5. B – čteme společně	21
2. 10. Odborná přednáška“Dítě ohrožené prostředím“	22
8. 10. Setkání starostů	35
9. 10. Maminko, tatínku, pojďme do knihovny	17
22. 10. Setkání mikroregionu Nový Dvůr	30
5. 11. Odborná přednáška „Zlobivé dítě“ - Hilčer	25
15. 11. Knihovnická lekce – družina č. 1	19
16. 11. Odborná přednáška Marek Orko Vácha	86
19. 11. Knihovnická lekce – družina č. 2	16
26. 11. Knihovnická lekce – družina č. 3	14
4. 12. Maminko, tatínku, pojďme do knihovny	12

Celkem

1 083 návštěvníků, 43 akcí

Myslím si, že výčtem těchto akcí dokazujeme, že naše knihovna opravdu začala podporovat a využívat edukační potenciál knihoven v rámci celoživotního rozvoje občanů.

O některých vydařených akcích podrobněji.

4.1.1 Maminko, tatínku, pojďme do knihovny

Setkávání se maminek, tatínků, ale i babiček se svými dětmi předškolního věku v knihovně probíhá již třetí rok. Organizované setkání probíhá jednou měsíčně. Záměr, aby si děti na prostředí knihovny zvykaly již od útlého věku se naplňuje, do knihovny ve většině případů rády chodí se svými rodiči i během normální půjčovni doby.

4.1.2 Knihovnické lekce

Pod tímto širokým pojmem se skrývá práce se všemi skupinami předškolních a školních dětí. Knihovnické lekce jsou uzpůsobeny věku žáků, v rámci nich seznamujeme žáky různou formou s knihovnou, s výpůjčními službami – on-line katalog, rezervace, možnost meziknihovních výpůjčních služeb. Jejich součástí jsou i besedy o spisovatelích, většinou o těch, u kterých si připomínáme nějaké výročí.

Děti z MŠ U Jezérka

Děti z první třídy

Kulturní akce

19. 2.	Vernisáž výstav „Setkání v pekle“ a „Překonej stěnu smrti“	48 návš.
25. 2.	Prezentace knihy „Volavčí síť“ – Luděk Navara, Miroslav Kasáček	36
28. 2.	Exkurze z obce Vrbice	6
18. 4.	Cestovatelská beseda „Pěší pouť do Compostely“	37
26. 4.	Vernisáž výstavy „Chrám krále Lalibely“ + Petr Linhart	57
20. 5.	Exkurze-starostové a zastupitelé z Chrudimska	41
23. 5.	Exkurze knihovníků z Kuřimska	40
5. 6.	Exkurze knihovníků z Uherského Hradiště	15
15. 6.	Exkurze starostů a zastupitelů – severní Čechy	45
14. 6.	Pasování prvňáčků na čtenáře	49
18. 6.	Vesnice roku – program pro odbornou komisi	18
22. 6.	Exkurze starostů a zastupitelů – Bory a okolí	43
21. 8.	Oranžová stuha – program pro odbornou porotu	16
17. 9.	Exkurze MAS	40
18. 10.	Exkurze MAS - Opavsko	45
14. 11.	Cestovatelská beseda rodiny Márovy pro ZŠ - kino – Austrálie	140
14. 11.	Cestovatelská beseda rodiny Márovy pro veřejnost – Austrálie	35
8. 11.	Autorské čtení Marek Šolmes Srazil pro MŠ, ZŠ	142
16. 11.	Exkurze ze Slovenska	45
20.11.	Autorské čtení – Naďa Horáková, Evžen Boček	38
11. 12.	Odpoledne pro ženy	22

Celkem

958 návštěvníků, 23 akcí